

GEULDAL WORDT VERLOST VAN DRAINAGE

TEKST BERT WESTENBRINK | FOTOGRAFIE MARCEL MÖLLE

In het Limburgse Geuldal worden oude drainagebuizen verwijderd. Het ontwateringstelsel voert het water versneld af en daar wil Natuurmonumenten, eigenaar van het gebied, vanaf. Herstel van sponswerking van de bodem draagt bij aan een klimaatrobuust Geuldal, waar de natuurorganisatie naar streeft om de gevolgen van klimaatverandering beter het hoofd te kunnen bieden.

De watersnood in Limburg vorig jaar juli maakte duidelijk dat het roer om moet, schrijft Natuurmonumenten. En dat betekent: water langer vasthouden en afstromend water vertragen.

In opdracht van de natuurorganisatie onderzocht Bureau Strooming in hoeverre natuurlijke maatregelen daaraan kunnen bijdragen. Het adviesbureau stelde vast dat tijdens de watervloed zo'n 1.000 hectare in het Geuldal onder water stond. Daardoor kon zeer veel water (ongeveer 50 procent van wat onderweg was) worden geborgen en vertraagd, staat in het onderzoeksrapport. "Hierdoor liepen de waterstanden stroomafwaarts niet verder op. Zonder deze bufferende werking van het Geuldal was de waterstand in Valkenburg en Meerssen nog veel hoger geweest." Conclusie van de studie was: natuurlijke klimaatbuffers leveren een belangrijke bijdrage aan het opvangen van water en beperken de omvang van overstromingen stroomafwaarts. Om de bufferfunctie van het Geuldal nog verder te versterken beval Bureau Strooming onder meer aan de drainage te verwijderen.

En zo geschiedt. ARK Natuurontwikkeling is in november begonnen met het verwijderen van buizen langs de Geul en zijbeken, zoals de Mechelderbeek en Klitserbeek. Omdat nooit is vastgelegd waar drainagesystemen in de grond zitten, is niet precies duidelijk wat aangetroffen wordt, schrijft Natuurmonumenten. Wel is duidelijk dat het om veel kilometers gaat.

Sommige oudere buizen liggen al een eeuw in de grond. Ze werden gelegd om natte graslanden geschikt te maken voor de landbouw en het teeltseizoen te verlengen. Die ingreep moet nu ongedaan worden gemaakt ten behoeve van de natuur die gebaat is bij meer water in bodem, zeker ook in tijden van droogte.

De drainagesystemen voeren behalve regenwater ook kwelwater af en dat grondwater is belangrijk voor de voeding van de natuur in de lagere gedeelten, schrijft Natuurmonumenten. Planten die goed gedijen op het kalk- en ijzerrijke kwelwater en in een natte omgeving zijn de veldrus, echte dotterbloem, adderwortel, beekpunge, moerasspirea, moerasvergeet-mij-nietje, echte koekoeksbloem, watermunt en kattenstaart, aldus de natuurorganisatie.